

Leon Staniewicz 1900—1953

LEON STANIEWICZ

Leon Staniewicz urodził się 24 maja 1900 r. w m. Nowa Dola, pow. poniewieskiego. W roku 1918 ukończył gimnazjum klasyczne w Leningradzie. Wyższe studia rozpoczął na Wydziale Rolniczym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, uzyskując w 1925 roku dyplom inżyniera rolnika. W latach 1923—1925 jako student pracował w Instytucie Przemysłu Fermentacyjnego i Bakteriologii Rolnej przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie jako pracownik laboratoryjny. Po ukończeniu studiów akademickich i odbyciu praktyki rolnej objął zaproponowane przez prof. Sł. Miklaszewskiego stanowisko starszego asystenta Zakładu Gleboznawstwa Politechniki Warszawskiej, na którym pozostawał aż do wybuchu II-ej wojny światowej. W roku 1939 prof. L. Staniewicz uzyskał stopień doktora Nauk Technicznych na Wydziale Inżynierii Politechniki Warszawskiej przy katedrze Melioracji Rolnych. Na tymże Wydziale w roku 1945 uzyskał veniam legendi z gleboznawstwa na podstawie przedstawionej pracy „Stosunki wodne w kilku typach gleb polskich, badane w warunkach naturalnych“. W dniu 1. 9. 1948 r. został mianowany docentem etatowym z gleboznawstwa na Wydziale Geodezji Politechniki Warszawskiej. W dwa lata później, to jest w roku 1950 został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego przy Katedrze Gleboznawstwa Wydziału Geodezyjnego Politechniki Warszawskiej. W tymże roku otrzymał Państwową Nagrodę Naukową (zespołową) trzeciego stopnia za opracowanie mapy gleb Polski w skali 1:1 000 000.

Największą bodaj zasługę położył prof. L. Staniewicz w działalności dydaktycznej, która nie ograniczała się tylko do Wydziału Melioracyjnego i Geodezyjnego Politechniki Warszawskiej, lecz przejawia się w bardzo licznych kursach organizowanych przez instytucje państwowe i społeczne. Rozpoczął ją w 1927 r. i nie przerywał podczas terroru okupanta niemieckiego. W roku 1940 prowadzi wykłady w Wyższej Szkole Technicznej i w Szkole Budownictwa Lądowego oraz Wodnego na Wydziale Mierniczym w Warszawie. W roku 1941 prowadzi wykłady z Gleboznawstwa na kompletach Wydziału Rolnego, Leśnego i Ogrodniczego tajnej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Natychmiast po wyzwoleniu staje na posterunku wykładowcy w Politechnice Warszawskiej i w Państwowym Liceum Mierniczym w Warszawie. Od roku 1950

prowadzi wykłady poza Wydziałem Geodezyjnym na Wydziale Mechanizacji Rolnictwa i Wyższym Kursie Melioracyjno-Rolniczym przy S.G.G.W.

Niezależnie od działalności dydaktycznej prof. L. Staniewicz prowadzi cały szereg prac badawczych, początkowo pod kierunkiem prof. Sł. Miklaszewskiego, a później samodzielnie.

W latach 1928—1930 prowadzi badania gleb rolniczych zakładów doświadczalnych. A od roku 1934 wspólnie z prof. Sł. Miklaszewskim prowadzi badania gleb w stukilkudziesięciu majątkach, w celu sporządzenia rejonów glebowych w związku z przemysłem gorzelnicznym. Od 1936 do 1939 roku prowadził z ramienia Zakładu Gleboznawstwa Politechniki Warszawskiej badania gleb i sporządzał mapy glebowe, bonitacyjne i szacunkowe całego szeregu majątków rolnych w całym kraju.

W roku 1939 jako wynik wieloletniej pracy badawczej napisał rozprawę doktorską pt.: „Badania ruchu wody przesiąkającej w monolitach glebowych za pomocą metody rezonansowej“. Po zorganizowaniu Zakładu Gleboznawstwa na Wydziale Geodezji Politechniki Warszawskiej prof. D. Staniewicz przystąpił z całym zapałem do kontynuowania prac badawczych oraz rozpoczął kilka nowych tematów między innymi, badania glebowe i bonitacyjne dla mapy w skali 1 : 1 000 000, badanie nad przydatnością gleb i gruntów dla przemysłu ceramiki budowlanej, nad zawartością maksymalnej molekularnej wody w typowych glebach Polski i wieloma innymi problemami.

Wyniki jego prac zostały częściowo tylko ogłoszone drukiem, a są to:

1. Zmienność stężenia w glebie jonów wodorowych pH w cyklu rocznym na polu doświadczalnym w Morach. „Doświadczalnictwo Rolnicze“ w roku 1928. (Wspólnie z prof. Sł. Miklaszewskim).

2. Wpływ drenów na pH stężenie jonów wodorowych w glebie. „Doświadczalnictwo Rolnicze“ w roku 1928. (Wspólnie z prof. Sł. Miklaszewskim).

3. Porównanie dwu profilów bielicy kutnowskiej w Święcinach. „Doświadczalnictwo Rolnicze“ 1933.

4. O klasyfikacji gruntów. „Przegląd Melioracyjny“. 1937.

5. Doświadczalnictwo melioracyjno-rolnicze z punktu widzenia gleboznawczego. „Przegląd Melioracyjny“. 1938.

6. Badania na monolitach glebowych ruchu wody przesiąkającej za pomocą metody rezonansowej. „Przegląd Melioracyjny“. 1939.

7. O glebach Polski. (Dodatek do książki „Gleba“ prof. Kaczyńskiego) 1950.

8. Zastosowanie hydrometru elektrycznego rezonansowego do badania ruchu wody w glebach. 1951.

9. Rozpoznawanie gleb w polu. 1952.

10. Mapa gleb Polski w skali 1 : 2 000 000. Atlas Polski 1954.

Poza wymienionymi pracami ogłoszonymi drukiem dużo cennego materiału doświadczalnego i naukowego zawarte jest w referatach wygłoszonych przez prof. L. Staniewicza na konferencjach i Zjazdach Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego w latach 1946—1953.

Duże zasługi położył również prof. L. Staniewicz na polu organizacyjnym, biorąc czynny udział w organizowaniu Działu Gleboznawstwa przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie, następnie rozwijając działalność w Komisji Klasyfikacji i Nomenklatury Gleb Polskich oraz w Komisji Słownictwa Gleboznawczego, w której był przewodniczącym do końca życia. Pełnił również obowiązki w różnym czasie Prezesa i Wiceprezesa Zrzeszenia Asystentów Polskich i Z. Z. N. P.

Prof. L. Staniewicz przez całą swą działalność naukową walczył o podniesienie znaczenia nauki Gleboznawstwa dla rolnictwa i innych dziedzin wiedzy. Zmarł 14. XII. 1953 roku.

E. Barański